

Workshop 1

Kennis als rode draad: regionale kennisarrangementen in landelijk perspectief

Zaal: D 007

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Jorieke Potters, onderzoeker Thema Kennis Wageningen UR
Marijke Dijkshoorn, onderzoeker Thema Kennis Wageningen UR
Jifke Sol, onderzoeker Thema Kennis Wageningen UR

Kernwoorden:

- Regionale kennisarrangementen
- Innovatie
- Onderzoek onderwijs samenwerking
- Leren
- Rollen en belangen

Beschrijving:

De realiseren van duurzame voedselproductie en een veelzijdig landelijk gebied vergt een effectief samenspel tussen landelijke en regionale beleids- en kennisprocessen. Op beide niveaus en daartussen zijn een veelheid aan partijen actief die ieder vanuit eigen belangen, perspectieven en competenties hun bijdragen kunnen leveren aan het hogere doel. Het samenspel op meerdere niveaus van onderzoek onderwijs, ondernemers, overheid en omgevingspartijen is boeiend en biedt volop kansen en uitdagingen. In deze workshop wordt middels een film en ervaringen uit verschillende regio's een beeld geschetst van dat samenspel, met als rode draad de rol van kennis. Het gaat over het regionale en landelijke kennisbeleid, de interactie tussen verschillende soorten kennis van regionale spelers, kenniscirculatie tussen onderzoek, onderwijs en praktijk, benutting van wetenschappelijke kennis over productiesystemen, landschapsbeheer en gebiedsprocessen en kennis over leren en het ontwikkelen van competenties in authentieke leersituaties. Tenslotte vergt het arrangeren van een vruchtbaar samenspel tussen deze verschillende factoren kennis van het organiseren van kennisprocessen. Vanuit de analyse wordt gezamenlijk met de deelnemers verkend welke kansen en bedreigingen er zijn voor regionale kennisarrangementen in verbinding met het landelijk beleid en wat wij samen en ieder voor zich kunnen doen om hier slim op in te spelen.

Workshop 2

Regioleren verbinden aan de competentiegerichte kwalificatiestructuur

Zaal: D 008

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Em Vael, Projectleider kwalificatiestructuur
Jacqueline Niewerth, consultant
Wim van der Zwan, onderwijsarchitect

Kernwoorden:

- Ruimte in dossiers
- Kansen voor vernieuwing
- Oplossingen
- Out-of-the-box

Beschrijving:

In de samenwerkingsverbanden die gestart zijn of worden in de regio (GKC-Programma Regionale Transitie) lijkt een knelpunt op te duiken die veroorzaakt wordt door de kwalificatiestructuren die worden gebruikt in de onderwijsskolom.

In de structuren zijn kwalificaties opgenomen die een afspiegeling zijn van de huidige beroepen o.a. in de sectoren voedsel, natuur en leefomgeving. In de projecten die in een Werkplaats worden aangepakt, staan deze beroepen niet per definitie centraal maar opdrachten die zowel inter-/transsectoraal zijn als meer niveaus in de onderwijsskolom bestrijken.

Een mogelijke oplossing biedt verruiming van het model dat gebruikt wordt voor het beschrijven van een kwalificatie. Dat is op dit moment een horde die vandaag niet kan worden genomen, het model is namelijk in het ministeriële onderwijsbeleid verankerd.

Een andere oplossing is het optimaal gebruiken van de ruimte die een kwalificatiedossier nu al biedt. Die ruimte willen we vandaag graag aantonen. Tegelijkertijd willen we uw knelpunten en oplossingsvoorstellen inventariseren. Schrijf ze op een geeltje en plak ze op de flap. Vergeet uw naam en e-mailadres niet dan kunnen we inventariseren en reageren.

Workshop 3

Studenten kleden uit....

Zaal: E 002

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

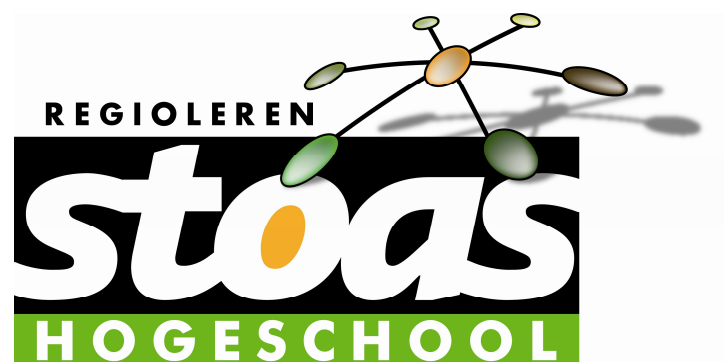
Spreker(s): Eva Lotze en Rosalie Janac, Studenten Stoas Hogeschool

Kernwoorden:

- Omgaan met complexe vraagstukken
- Samenwerking met de 5 O's
- Verbinding tussen vrager, student en coach
- De student ervaart eigenaarschap en voelt zich belangrijk
- De student voert de regie over eigen leerproces

Beschrijving:

Studenten gaan samen met u aan de slag om een kennisvraag uit de Regio uit te kleden. En zo te komen tot een passend antwoord voor de Regio.

Workshop 4

Gebruik “Dierenwelzijnsweb”: een actueel en veelzijdig zoekinstrument voor leerlingen en studenten

Zaal: E 007

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Dr. Marko Ruis, Wageningen-UR Livestock Research

Kernwoorden:

- Actueel dierenwelzijns nieuws met achtergrondinformatie
- Zoeken en vinden betrouwbare informatie
- Op trefwoorden ontsloten on-line mediatheek
- Gebruik sociale media
- Ideeën voor leerlingencompetities dierenwelzijn

Beschrijving:

Sinds 2008 is www.dierenwelzijnsweb.nl het centrale punt waar kennis, opinies, ervaringen en onderwijsproducten over dierenwelzijn gebundeld worden. DierenWelzijnsWeb mikt niet alleen op het groene onderwijs maar ook op andere belanghebbenden en belangstellenden. De redactie bestaat uit vertegenwoordigers van Wageningen-UR Livestock Research, drie agrarische hogescholen en vier groene Mbo-instellingen.

De redactie zorgt voor actuele en relevante informatie, waarborgt de kwaliteit hiervan en rubriceert op diercategorie, thema en onderwijsniveau. Belangrijke onderdelen van de website zijn de nieuwsrubriek, agenda en het projectenoverzicht. De rubriek mediatheek bevat inmiddels ruim 2000 items, niet alleen artikelen en rapporten maar ook overheidsteksten, links naar websites en video's.

Vanaf september start een nieuwe ontwikkelingsfase waarin door inzet van sociale media de betrokkenheid van leerlingen en studenten vergroot wordt. Ook zal het gebruik van leerlingencompetities en games als middelen om de betrokkenheid te vergroten onderzocht worden.

Workshop 5

Kunstpark Zeeland

Zaal: E 006

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Danny van Rijt en Jos Willemsen, Eigenaar/initiatiefnemers KPZ

Kernwoorden:

- Kunstpark Zeeland
- Verbinding Werkplaats Zuidwest Delta
- Zachte overgangen in het landschap
- Regionale Transitie

Beschrijving:

Een workshop waarin we de verbinding tussen de werkplaats Zuidwest Delta en het 'learning by doing' project Kunstpark Zeeland laten zien. Kunstpark Zeeland wil zachte overgangen in het landschap maken tussen verschillende functies in een gebied en fungeren als een proeftuin. In de workshop willen we de voordelen van deze manier van werken aantonen.

Workshop 6

“Niemand gooit bewust voedsel weg”!

Zaal: E 001

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Jan Fienieg, docent INHolland
Saskia Markerink, student INHolland

Kernwoorden:

- Sociaal normbesef
- Voedselverspilling
- Groen Onderwijs
- Duurzaam voedselproductie en -consumptie

Beschrijving:

Niemand gooit bewust voedsel weg. Toch gaat er jaarlijks in Nederland voor 3,7 miljard euro de vuilnisbak in. In de Nota Duurzaam Voedsel geeft demissionair LNV-minister Gerda Verburg haar visie op de verduurzaming van productie en consumptie van voedsel en de rol van consumenten en producenten daarbij. De minister wil komen tot een reductie in 2015 van 20%. Het onderwijs kan een belangrijke rol spelen bij het realiseren van deze ambitie.

De projectpartners hebben de ambitie om alle leerlingen in Nederland een sociaal normbesef m.b.t. het beperken van voedselverspilling bij te brengen, te beginnen bij de 70.000 leerlingen/studenten binnen het groene onderwijs. Daarnaast willen wij de leerlingen/studenten binnen het groene onderwijs een professionele beroepshouding meegeven t.o.v. voedselverspilling.

Error! Hyperlink reference not valid.

Workshop 7

Werkplaatsen als motor van regionale ontwikkeling

Zaal: C 015

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Drs. G. Lier, Coördinator van de Plattelandswerkplaats, docent en onderzoeker, Kenniscentrum Leefomgeving van Saxion

Kernwoorden:

- Authentieke leeromgeving
- Regionale samenwerking
- Driehoek: onderwijs, onderzoek en de praktijk
- Transitie landelijk gebied
- Duurzame relaties

Beschrijving:

Op 1 jan 2007 is de Plattelandswerkplaats Salland plus bij Saxion van start gegaan. De plattelandswerkplaats Salland is een samenwerkingsverband tussen Sallandse gemeenten, provincie Overijssel, het Waterschap Groot Salland, Stichting Ijssellandschap en Saxion. Het doel van de Plattelandswerkplaats is om bij plattelandsvernieuwingprojecten in Salland studenten en medewerkers van verschillende Saxion academies te betrekken. Het mes snijdt daarbij aan twee kanten: projecten worden extra ondersteund en gestimuleerd en studenten en docenten leren er van. Na 3,5 jaar (exclusief aanloopfase van meer dan een jaar) kan er worden teruggeblikt. Er is veel geleerd van de 60 projecten die onder handen zijn geweest. Succes en faalfactoren worden in deze workshop getoond. In het laatste deel worden de ervaringen vanuit de Plattelandswerkplaats Salland gekoppeld aan ervaringen bij groene plattelandswerkplaatsen. Wat kunnen groene en grijze werkplaatsen voor elkaar betekenen.

Workshop 8

Almere 2.0

Zaal: D 014

Tijdstip: 12.00 uur - 12.45 uur

Spreker(s): Dhr. Ward de Meulenmeester, Gemeente Almere, CAH Almere

Kernwoorden:

- Almere 2.0 megaopgave voor rijk, regio en stad
- Almere principles
- Relatie Groen en Grijs
- Sterke punten van de regio
- Samenwerking in de KWP: rondje langs de partners

Beschrijving:

Voor versterking internationale concurrentiepositie en demografische groei is de komende decennia ruimte in de noordelijke Randstad nodig. Gelijktijdig wil het Rijk kwetsbare landschappen behouden. Almere heeft de ruimte voor deze groei. Almere zal 2 keer zo groot worden (350.000 inwoners: de 5^e stad van Nederland), maar hoe doe je dat?

Almere en Rijk hebben zich ten doel gesteld deze groei te baseren op duurzaamheidsprincipes (Almere principles) en hebben daartoe de cradle to cradle filosofie omarmd. Dus duurzaam bouwen, duurzame infrastructuur, hernieuwbare energie. De concepten bestaan al wel, maar op zo'n grote schaal toepassen stelt een heleboel nieuwe vragen; kennisvragen. Een deel van de kennisvragen zijn uitdagingen aan het Groen onderwijs bv over duurzame voedselvoorziening van de stad, en duurzame recreatie en groen voorziening....Spannend en confronterend. De stad ontmoet het land en het land de stad.

Workshop 9

Buitencafé

Zaal: Buiten. Vertrek bij de receptie

Tijdstip: om 12.00 uur en om 14.00 uur

Spreker(s): Studenten, Minor Mens & Natuur Van Hall Larenstein
Roos van Doorn, docent Communicatie Natuurbeheer en -beleving
Van Hall Larenstein

Kernwoorden:

- Netwerkcafé,
- Inspiratie-trail en
- Meet and Greet
- Heike Hessou
- Waldkindergarten Dresden Duitsland

Beschrijving:

Dan nu: naar buiten! Ontdek wat studenten de afgelopen weken ontdekten over mens en natuur. Deel inspiratie, vernieuwende inzichten, buitengewone contacten, verrassende activiteiten. Ontmoet Heike Hessou uit Dresden. Zij werkt op een voor Nederlandse begrippen buitengewone kinderopvang in het bos, waarbij de kinderen 8 uur per dag in alle seizoenen buiten spelen met alleen de materialen die de natuur biedt. Zij geeft een korte lezing over deze succesvolle kinderopvang, waar kinderen van jongs af aan vertrouwd raken met de natuur en de positieve effecten op hun ontwikkeling.

Workshop 10

Bushwalk

Zaal: Buiten. Vertrek bij de receptie

Tijdstip: om 12.00 uur, 13.00 uur en om 14.00 uur

Spreker(s): Daan van der Linde, docent Van Hall Larenstein

Kernwoorden:

- Kenniscoöperatie
- Belevingshart

Beschrijving:

Nadenken over de Groene Kenniscoöperatie, na te denken met een groen belevingshart.

Workshop 11

Hoe eerlijk zijn eerlijke ketens?

Zaal: D 007

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Spreker(s): Albert Swinkels, docent, CAH Dronten
Oene Schriemer, docent, Van Hall Larenstein
Geert Sol, docent, CAH Dronten

Kernwoorden:

- Logistiek manager van de toekomst
- Speerpunt eerlijk samenwerken in ketenverband
- Relatie onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven
- Duurzame samenwerkingsverbanden in de keten

Beschrijving:

Groene Hbo-instellingen leiden de logistieke manager van de toekomst op. Echter de kwaliteit van logistieke managers moet wel gewaarborgd blijven. Een goede relatie met de sector is van groot belang. Tijdens deze workshop staat het speerpunt eerlijk samenwerken in ketenverband centraal. Tevens willen we achterhalen hoe je op dit onderdeel een goede relatie tussen onderwijs, onderzoeksinstellingen en bedrijfsleven in stand houdt en verbetert. Dit leidt uiteindelijk tot een beter inzicht in de achtergronden van duurzame samenwerkingsverbanden in de keten.

Workshop 12

De kracht van de verbindende O's

Zaal: D 008

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Sprekers: dhr. H. de Jong, programmamanager Agenda voor de Veenkoloniën
dhr. G. Koopman, docent mens en ruimte Van Hall Larenstein
dhr. J. van der Valk, opleidingsdirecteur Van Hall Larenstein
dhr. H. Drijfhout, vestigingsdirecteur Stork Industry Services

Kernwoorden:

- Multidisciplinaire verbindingen
- Kenniscirculatie
- Innovatieve benadering
- Regiotransitie en onderwijstransitie
- Systeemontwikkeling

Beschrijving:

In de regio Veenkoloniën is sinds 2008 een vruchtbare bodem gelegd voor een dynamische kennisuitwisseling en vernieuwing door de structurele samenwerking van Onderwijs, Onderzoek, Omgeving, Ondernemer en Overheid. In deze workshop wordt u uitgenodigd de ervaringen van drie prominente betrokkenen mee te beleven om mogelijk hiermee uw eigen agenda voor de nabije toekomst vorm te geven.

Agenda voor de **Veenkoloniën**

STORK®

Workshop 13

Natuur, Landschap & Eco-engineering!

Zaal: E 002

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Spreker(s): Derk Stobbelaar, programmaleider Natuur&Landschap, Van Hall Larenstein
Jaap Spoelstra, projectleider Eco-engineering, Van Hall Larenstein

Kernwoorden:

- Duurzame leefomgeving
- Groene waterzuivering
- Groene daken/groene gevels
- Kennis delen
- Wie doet ermee?

Beschrijving

Het GKC programma Natuur&Landschap werkt aan een mooie duurzame leefomgeving! Dat tonen wij in deze workshop met verschillende voorbeelden waarbij het groen onderwijs, in samenwerking met maatschappelijk partijen, groen in de stad en het landelijk gebied versterkt. Een aantal van deze inspirerende voorbeelden zijn gebundeld. Deze bundel zal tijdens deze workshop aan Bartho Piersma van het ministerie van LNV worden overhandigd.

In de workshop staat verder één van deze voorbeeldencentraal: de KIGO Eco-engineering. Klimaatontwikkelingen, wateroverlast, droogte, energie, en luchtkwaliteit zetten de duurzaamheid van onze leefomgeving onder druk. Het antwoord op deze uitdagingen is Eco-engineering. Wij gaan met u in gesprek over hoe we groen en ecologische processen kunnen inzetten om milieuproblemen in de stad het hoofd te bieden.

In deze workshop wordt ook de website www.ecoengineering.nl gelanceerd. Een digitale leeromgeving waar onderwijs, onderzoek en werkveld elkaar versterken.

Workshop 14

Toekomst primaire productie opleidingen

Zaal: E 007

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Spreker(s): Barry Looman, Wellantcollege

Kernwoorden:

-

Beschrijving:

Workshop 15

Mindscape

Zaal: E 006

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Spreeker(s): Ad Woudstra, docent Van Hall Larenstein

Kernwoorden:

- Bewonersparticipatie
- Vertrouwen
- Bouwsteen in planvorming
- Beeldtaal

Beschrijving:

"Verbeelden van beleving als stap in de planvorming"

Workshop 16

De kunst van gebiedsontwikkeling platteland

Zaal: E 001

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Spreker(s): Martin Verbeek, Projectleider De Groene Poort,
Gemeente Borne / Provincie Overijssel

Kernwoorden:

- Gebiedsontwikkeling
- Plattelandsvernieuwing
- Zelfsturing
- Programmamanagement

Beschrijving:

Overall in Nederland wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het platteland. Dat gebeurt met wisselend succes. Belangrijk bij gebiedsontwikkeling is om zoveel mogelijk te komen tot concrete uitvoering in de gebieden en daarbij handig in te spelen op de mogelijkheden die de regionale, landelijke en Europese fondsen bieden. Bij het landelijk gebied gaan het proces en de inhoud hand in hand, en speelt de betrokkenheid van de burger, agrarische bedrijven en maatschappelijke organisaties een belangrijke rol.

In deze workshop wordt ingegaan op de kunst van gebiedsontwikkeling voor het platteland. Welke sturingsfilosofie zit achter succesvolle gebiedsontwikkeling? Wat zijn de faal- en succesfactoren? En welke rol speelt kennis en innovatie bij gebiedsontwikkeling.

Doel van de workshop is meer inzicht te geven in gebiedsontwikkeling en te bediscussiëren hoe deze processen verrijkt kunnen worden met de kennis en ervaring vanuit de kennisinstellingen.

Workshop 17

Duurzaam leren in de regio ROC en AOC samen op weg

Zaal: C 015

Tijdstip: 13.00 uur tot 13.45 uur

Spreker(s): Paul Kamerling, projectleider Edudelta Onderwijsgroep

Kernwoorden

- Duurzaamheid
- Biologische landbouw
- Duurzame energie
- CO2 neutraal
- Groen/grijze verbindingen

Beschrijving

Op basis van audiovisueel materiaal wordt duidelijk hoe het thema duurzaamheid gekoppeld wordt aan het curriculum van studenten uit het groene maar ook het grijze domein.

Workshop 18

Netwerkschool

Zaal: D 014

Tijdstip: 13.00 uur - 13.45 uur

Spreker(s): Anke Visser, teamleider Helicon

Kernwoorden:

- **Onderwijsinnovatie**
- **Samenwerking / coöperatie onderwijs & bedrijfsleven**
- **Uniek in Nederland**

Beschrijving:

In deze workshop wordt u meegenomen in de nieuwste onderwijs principes, leggen we uit hoe we als onderwijsinstelling 50 weken in bedrijvigheid zijn en vragen we u aan te geven waar u op zit te wachten.

Veel interactie & vernieuwing: WELKOM!

Workshop 19

Ontwikkeling van interactief materiaal, van informeren tot enthousiasmeren

Zaal: D 007

Tijdstip: 14.00 uur – 14.45 uur

Spreker(s): Eddy Schoonhoven, directeur AgriHolland
Aleid van der Kolk, AgriHolland

Kernwoorden:

- Interactief lesmateriaal
- Van webquest tot interactieve quiz
- FytoQuest: fyto-sanitair algemeen, boktor, aardappelmoeheid, aaltjes etc.

Beschrijving:

In samenwerking met GKC Programma Plantgezondheid. Tijdens deze workshop krijgt u een presentatie over interactief lesmateriaal in het groene onderwijs. Sinds enkele jaren zijn er diverse webquests beschikbaar voor de boomkwekerij, bollenteelt en de glastuinbouw. Ze zijn gemaakt door AgriHolland in samenwerking met het Ontwikkelcentrum. Zowel studenten als docenten zijn erg enthousiast over het gebruik van deze vorm van digitaal lesmateriaal. Het Ministerie van LNV was op zoek naar een aantrekkelijke manier om studenten en docenten te informeren en te enthousiasmeren voor quarantaine organismen en het fyto-sanitaire werkveld. Om de huidige “click-“ generatie te bereiken, is voor het fyto-sanitaire werkveld een aantal meer interactieve webquests gemaakt: de FytoQuests. Tijdens deze workshop de allereerste presentatie.

Workshop 20

Hoe werkt Kennislandgoed Larenstein, verzorgd door de Lectoren Groene⁺

Zaal: D 008

Tijdstip: 14.00 uur - 14.45 uur

Spreker(s): Derk Jan Stobbelaar, docent en lector bij Van Hall Larenstein, programmaleider GKC programma Natuur en Landschap

Kernwoorden:

- Kenniscentrum
- Synergie
- Landgoed
- Opleidingen
- Bedrijvigheid

Beschrijving:

In deze workshop zullen de verschillende onderdelen van het kennislandgoed Larenstein in hun onderlinge verband besproken en bediscussieerd worden.

Wat is eigenlijk een kenniscentrum en wat is de meerwaarde van een kenniscentrum op een Landgoed, zodat je kunt spreken van een kennislandgoed? Hogeschool Van Hall Larenstein is op weg verschillende kenniscentra (Schools geheten) op te zetten, een daarvan zou voor een groot deel samenvallen met het Landgoed Larenstein. Op het Landgoed zijn de inhoudelijke ontwikkelingen richting kenniscentrum al volop in gang. Zo wordt er al gestreefd naar synergie tussen de verschillende activiteiten en opleidingen die plaats vinden op het landgoed.

Deze ontwikkeling staat niet op zich; ook andere hoge scholen zijn bezig het concept kenniscentrum vorm te geven. LNV, GKC, de scholen en het werkveld zijn alle ervan overtuigd dat dit een goede ontwikkeling is, omdat op die manier de scholen een grotere rol in de maatschappij gaan spelen en de kwaliteit van de opleidingen kan verbeteren.

Het is echter ook een zoektocht naar manieren op kenniscentra vorm te geven. Het **doel** van deze workshop is het concept Kennislandgoed te bediscussiëren en om gezamenlijk aanbevelingen te formuleren voor de verder ontwikkeling.

Workshop 21

Studenten met een groen hart in het Groene Hart.

Zaal: E 002

Tijdstip: 14.00 uur – 14.45 uur

Sprekers: Studenten opleidingen Bos- en Natuurbeheer, Ruimtelijke Ordening en Planologie, Milieukunde en Plattelandsvernieuwing, Hogeschool INHolland Delft
Karin van Beckhoven, coördinator, Hogeschool INHolland Delft

Kernwoorden:

- Studentenpresentaties
- Groene Hart
- Regionale vraagstukken.

Beschrijving:

In deze workshop zullen verschillende groepen studenten ingaan op een aantal regionale vraagstukken in het Groene Hart. Deze studenten hebben de afgelopen periode gewerkt aan een vraagstuk vanuit de Groene Hart Academie. De studenten zullen hun producten presenteren in deze workshop.

Voor een deel zullen de externe opdrachtgevers hierbij aanwezig zijn.

In een aantal korte presentaties komen waterkwaliteit, recreatie, natuur, streekproducten, inrichting en een streeklift aan de orde. De verschillende projecten spelen zich af met verschillende opdrachtgevers en in verschillende delen van het Groene Hart.

De studenten zijn afkomstig van de opleidingen Bos- en Natuurbeheer, Ruimtelijke Ordening en Planologie, Milieukunde en Plattelandsvernieuwing.

Error! Hyperlink reference not valid.

Workshop 22

Regionale Beeldverhalen

Zaal: E 007

Tijdstip: 14.00 uur – 14.45 uur

Spreker(s): Hans Hillebrand, directeur STIRR
Rob Berkers trekker Beeldverhalen STIRR

Kernwoorden:

- Regionaal Beeldverhaal
- PPS
- Samenwerking
- Bottom up samen met Top down
- Recreatie

Beschrijving

Het doel van deze workshop is:

- a. Informeren over fenomeen Regionale beeldverhalen;
- b. Enthousiasmeren via voorbeeld Dijk van een Delta;
- c. Aanzetten om zelf aan de slag te gaan.

Workshop 23

"Groen Kennisnet, slim kennis delen"

Zaal: E 006

Tijdstip: 14.00 uur – 14.45 uur

Spreker: Rob van Genderen, Bibliotheek Wageningen UR

Kernwaarden:

- Groen Kennisnet
- Nieuwe zoekfunctie
- Toegangspoort digitale bibliotheek

Beschrijving:

Presentie en uitleg over het nieuwe portaal Groen Kennisnet met speciale aandacht voor de nieuwe Zoekfunctie (zoek je eigen groen!). Inzicht wordt gegeven in Groen Kennisnet als venster op de digitale bibliotheek en als toegangspoort naar instellingen en projecten waarbij scholen zijn betrokken. Groen Kennisnet is een belangrijk instrument in het verbeteren van kennisverspreiding.

Workshop 24

Gelderse Vallei en Eemland: Ruimte voor Ontwikkeling

Zaal: E 001

Tijdstip: 14.00 uur – 14.45 uur

Spreker(s): Dhr. Hans Hubers, programmamanager SVGV

Kernwoorden:

- Sterke punten van de regio
- Reconstructie blijft actueel
- Vestigen is wonen, werken en leren
- Samenwerking in de KWP: rondje langs de partners

Beschrijving

De workshop gaat in op wat er in de regio Gelderse Vallei en Eemland speelt. Het gebied is van oudsher kleinschalig met een veel uiteenlopende economische activiteiten. De landbouw is intensief en de steden groeien sterk. Eén van de kernvragen in de regio is de vraag hoe er met de ruimte om te gaan is?

Een ander kernmerk van de regio is de aanwezigheid van kennisinstellingen zoals WUR, VHL en de Aeres groep. Deze partijen delen met elkaar hun kernexpertise op het gebied van voedselproductie en verwerking. Dit maakt het interessant voor kennisintensieve bedrijven om zich in deze regio actief op te stellen. En invulling te geven aan lokale en regionale vraagstukken: hoe om te gaan met de ruimte, voor bedrijven, voor prettig wonen, voor afwisselende recreatie, voor veilige en schone voedselproductie. Kortom in een regio met een agenda!

Workshop 25

Ondernemen in de regio

Zaal: C 015

Tijdstip: 14.00 uur - 14.45 uur

Spreker(s): H. Kortstee, onderzoeker WUR-Agrocenter

Kernwoorden:

- Ondernemerschapsonderwijs
- Community of practice
- De 3 O's

Beschrijving:

Het doel van het project Ondernemen in de regio is:

- het realiseren van hoogwaardig ondernemerschapsonderwijs.
- Zelfstandig functioneren van verbindingen tussen Ondernemers, Onderzoek en Onderwijs
- Borging van de kennisverspreiding
- Stimuleren van ondernemen in de regio.

Activiteiten van het programma zijn een community of practice en de landelijke onderwijsdagen

• Workshop 26

Kennislandschap

Zaal: D 014

Tijdstip: 14.00 uur - 14.45 uur

Spreker(s): Ad Coolen, docent Hogeschool Van Hall Larenstein

Kernwoorden:

- Recreatielandschap
- Werklandschap
- Infrastructuurlandschap
- Kennislandschap

Beschrijving:

Elk landschap heeft eigen fysieke kenmerken; het recreatielandschap kenmerkt zich door attracties, het woonlandschap door woningen, winkels, kerken e.d., het werklandschap door fabrieken en industriële complexen, het infrastructuurlandschap door treinen, auto's en fietsen. De workshop wordt een zoektocht naar de eigenheid van het 'kennislandschap'.

Workshop 27

Groot Agrarisch kansenspel

Zaal:

Tijdstip: om 12.00 uur en om 14.00 uur

Spreker(s): Ron Methorst, docent Hogeschool Van Hall Larenstein

Kernwoorden:

- Ontdek de kansen van multifunctionele landbouw
- Snelle introductie in een wereld van mogelijkheden
- Multifunctioneel als kans voor de regio!

Beschrijving: